

პალეოგრაფია

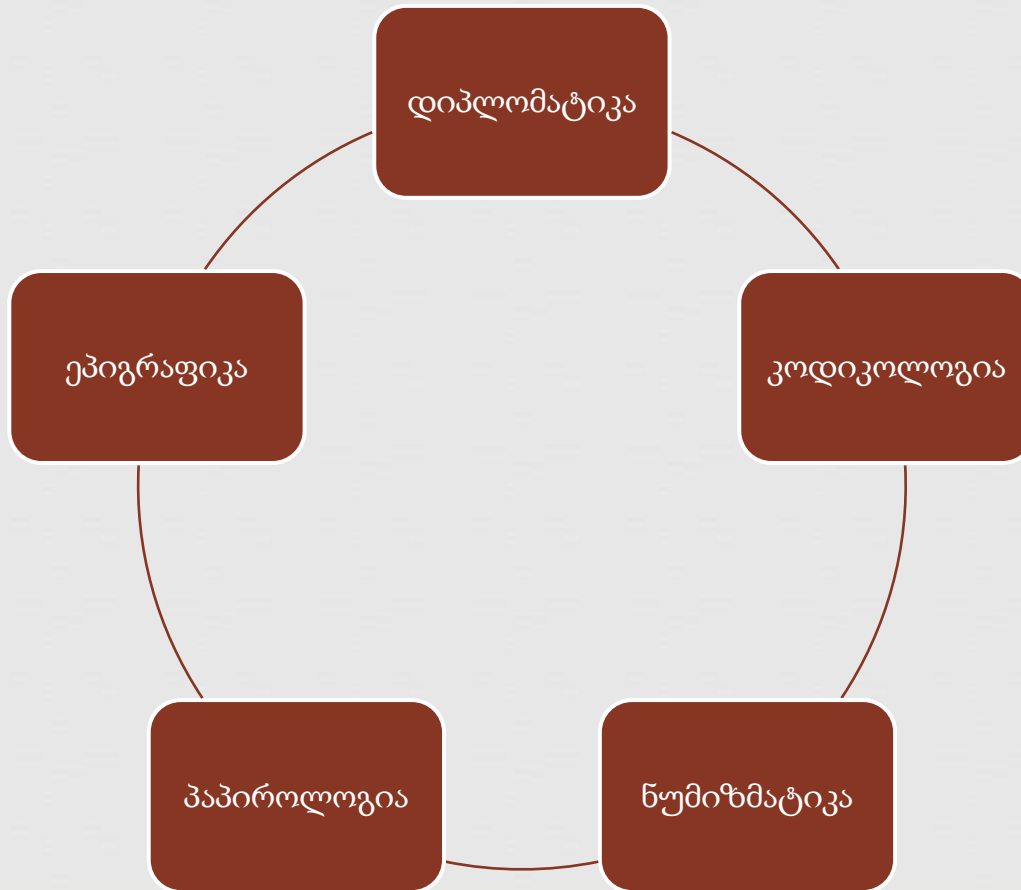
ისტორია
X კლასი

პალეოგრაფია

- ღ არის ბერძნული სიტყვისგან: „**პალაიოს**”-„ძველი” და „**გრაფეინ**”-„წერა” შედგენილი ტერმინი, რომელიც ძველი ნაწერის შემსწავლელ მეცნიერებას აღნიშნავს
- ღ საფუძველი ჩაუყარა **ჟან მაბიონმა** 1681წ გამოცემული ნაშრომით, ხოლო თავად ტერმინი პირველად **ბერნარ დე მონფოკონმა** გამოიყენა 1708წ გამოცემულ ბერძნულ პალეოგრაფიაში

ისტორიის ე.წ „დამხმარე“ მეცნიერებები

„დამხმარე მეცნიერებები“

- ღ დიპლომატიკა-მეცნიერება საბუთების , დოკუმენტების შესახებ
- ღ ეპიგრაფიკა - წარწერათმცოდნეობა
- ღ კოდიკოლოგია - ხელნაწერთმცოდნეობა
- ღ ნუმიზმატიკა- მეცნიერება ფულის, მონეტების შესახებ
- ღ პაპიროლოგია- პაპირუსთმცოდნეობა

პაპიროლოგია

კოდოკოლოგია

დიპლომატიკა

ლურსმნული, ეგვიპტური დამწერლობა

- ღ გეორგ ფრიდრიხ გროტეფენდი-ლურსმნული დამწერლობის ამოკითხვის ცდა(ბიჰისტუნის კლდის სპარსული წარწერა)-დარიოსი,ქსერქსე
- ღ საბოლოოდ გაშიფრა ლურსმნული დამწერლობა ე.ჰინკსმა,ი.ოპერტიმ,ვ.ტალბოტმა,ჰ.რაულინსონი
- ღ ეგვიპტური დამწერლობა-ჟან-ფრანსუა შამპოლიონი-„როზეტის ქვა“-პტოლემეაიოს V-ის (ძვ.წ.204-181)პატივსაცემად შედგენილი ტექსტი,შესრულებული ეგვიპტური იეროგლიფებით,ეგვიპტური ნუსხურით და ბერძნულად

არმაზის ბილინგვა

- ❧ **არმაზის ბილინგვა**, მცხეთის არქეოლოგიური გათხრების დროს მოპოვებული ორენოვანი ეპიტაფია, რომლის ერთი ტექსტი ბერძნულად არის ნაწერი, მეორე არამეულად - არამეული წარმოშობის არმაზული ასოებით. წარწერა ნაპოვნია არმაზისხევში 1940 წლის 25 ნოემბერს, ტექსტი გაშიფრა გ. წერეთელმა (1941). ტექსტის ქართული თარგმანი ასეთია:
- ❧ **ბერძნული ვარიანტი**: „სერაფიტი, ასული პიტიახშ ჯავახ მცირისა, მეულლე პუბლიკიოს აგრიპა პიტიახშის ძის იოდმანგანისა – ქართველთა მეფის დიდი ქსეფარნუგის მრავალ გამარჯვებათა მომპოვებელი ეზოსმოდღვრისა, გარდაიცვალა ჯერ კიდევ ახალგაზრდა, ოცდაერთი წლისა, მქონებელი შეუდარებელი სილამაზისა.“
- ❧ **არამეული ვარიანტი**: „მე ვარ სერაფიტი, ასული ზევახისა, მცირისა პიტიახშისა ფარსმან მეფისა, მეულლე იოდმანგანისა – ძლევამოსილისა და მრავალი გამარჯვების მომპოვებელი ეზოსმოდღვრისა ქსეფარნუგ მეფისა, ძისა აგრიპა ეზოსმოდღვრისა ფარსმან მეფისა. ვაება ვაებისა. ის ვინც იყო ახალგაზრდა და იმდენად კეთილი და მშვენიერი იყო, რომ არავინ იყო მისი მსგავსი სილამაზით და გარდაიცვალა 21 წლისა.“

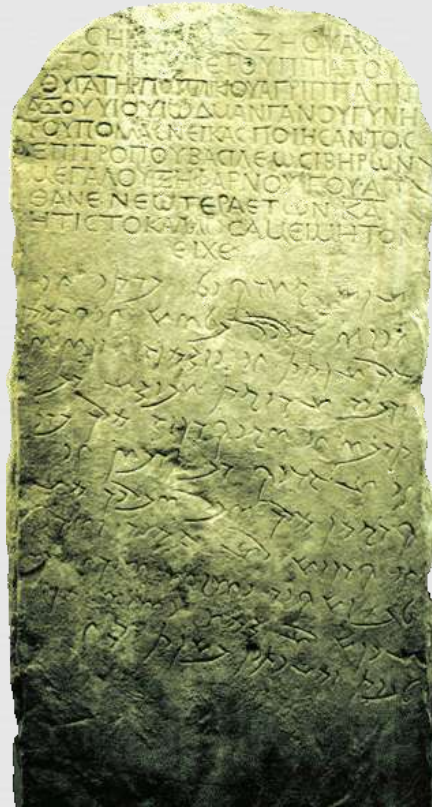
პალიმფსესტური ფურცლები

ქართული დამწერლობა

არმაზის ბილინგვა

ელამური ენა

ქართული ანბანი

ა

ნასახლარის ქვა

ხევსურეთი, სოფელი ზემო კისგანი.
ნასახლარში შემორჩენილი ქვა.
(ამჟამად ინახება დაბა ქიხვალში ვიორგი ჭინჭარაულის სახლში)
ზომა 100X40 სმ.

კიდურწერტილოვანი დამწერლობის პირვალი ნიმუშები

ეპიგრაფიკა

სტელის ბაზი სამსტრიგონიანი ისომთაერლი წარწერით ვერძების
გამოსახულებით, სიკოცხლის ხესთან

ეპიგრაფიკა

ნუმისმატიკა

Ancient coins - Greece

Cilicia, Tarsus, Satrap Pharnabazus, 379 - 374 BC,
stater, cf. BMC 165, 21, 10,97g - fine toning and of good style